

העזרה מהסוגיא

כתובות עה. - פ:

פרשת נצבים ה'תשפ"ב

דף עה - עו

◆ **דיני מומין בנשים** - כל מומים הפוסלים בכהנים נחשבים למום בנשים, וכן מומין נוספים: א. זיעה. ב. שומא. ג. ריח הפה. ד. נשכה. כלב ונשאר צלקת. ה. קול עבה. ו. כשיש בין דדיה טפח. ז. כשדדיה גדולים מחברותיה טפח^א.

◆ **דיני ספיקות:**

• אשה שהתקדשה ונמצא מום לאחר האירוסין או לאחר הנישואין האם הבעל צריך לשלם כתובה:

○ לרבן גמליאל (שסובר שחזקת הגוף עדיפה על חזקת מומין):

▪ לרבי אלעזר - הבעל צריך לשלם כתובה.

▪ לרבא:

• באופן שהמום נמצא בזמן האירוסין - הבעל לא צריך לשלם כתובה, משום שהמומים נמצאו ברשות האב ולכן יש ריעותא בחזקת הגוף.

• באופן שהמום נמצא בזמן הנישואין - הבעל צריך לשלם כתובה, משום שהמומים נמצאו ברשות הבעל ואין ריעותא בחזקת הגוף.

• באופן שהמום נמצא בזמן הנישואין והבעל הביא ראייה שהמום היה בזמן האירוסין - הבעל צריך לשלם כתובה^ב.

הערות

א נחלקו תירוצי הגמ' בדין פסול 'זיעה' בכהנים: לתירוץ הראשון בגמ' 'זיעה שאינה עוברת' נחשב מום, ו'זיעה עוברת' לא נחשב מום (נחלקו תירוצי התוס' בביאור הכוונה 'זיעה עוברת': לתירוץ אחד המום של הזיעה אינה מום קבוע אלא מום עובר, ולתירוץ נוסף אפילו באופן שהזיעה היא מום עובר פסול, והכוונה 'זיעה עוברת' שהזיעה יכולה לעבור על ידי מים). ולתירוץ השני בגמ' באופן שהכהן מזוהם מחמת הזיעה נחשב מום, ובאופן שהכהן העביר את הריח על ידי 'קיוהא דחמרא' לא נחשב מום. אמנם לפי שני תירוצי הגמ' פסול 'זיעה' בנשים נאמר בכל אופן.

בדברי הגמ' מבואר ש'שומא' נחשבת למום בכהנים באופן שהשומא גדולה כאיסור האיטלקי או באופן שיש בה שער, אמנם פסול 'שומא' באשה נאמר לא רק באופנים אלו אלא גם באופן שהשומא קטנה ועומדת על פדחתה.

ב הגמ' מבארת שבאופן שהמום נמצא בזמן הנישואין והבעל הביא ראייה שהמום היה בזמן האירוסין, לא אומרים שהבעל לא צריך לשלם כתובה כיון שנוצר ריעותא בחזקת הגוף של האב, משום שבאופן זה יש שני ספיקות: א. האם המום היה לאחר האירוסין או לפני האירוסין. ב. האם הבעל מחל על המום כיון שנשא אותה ובדק אותה, אבל באופן שהמום נמצא בזמן האירוסין ויש ספק אחד האם המום היה לאחר האירוסין או לפני האירוסין, הבעל לא צריך לשלם כתובה.

לקבלת העלון במייל B0527147396@gmail.com

• באופן שהמום נמצא בזמן הנישואין והבעל הביא ראיה שהמום היה לפני האירוסין - הבעל לא צריך לשלם כתובה.

▪ לרב אשי:

• באופן שהאב תובע את הכתובה (כגון שהבת ארוסה) - הבעל לא צריך לשלם כתובה, משום שחזקת הגוף של הבת לא מועילה לאב לתבוע את הכתובה.

• באופן שהאשה תובעת את הכתובה (כגון שהבת נשואה) - הבעל צריך לשלם כתובה, משום שחזקת הגוף של הבת מועילה להוציא ממון.

○ לרבי יהושע (סובר שחזקת הגוף לא עדיפה על חזקת ממון) - הבעל לא צריך לשלם כתובה.

• אשה שהתקדשה ונמצא מום לאחר האירוסין או לאחר הנישואין האם האב צריך להחזיר את כסף הקידושין - לא, כיון שהאב מוחזק בכסף וחזקת הגוף אומרת שהכסף שייך לאב והמום נעשה לאחר הנישואין.

• המחליף פרה בחמור ומשך בעל החמור את הפרה ולאחר מכן ראו שהחמור מת - הפרה שייכת לבעל החמור, משום שבעל החמור מוחזק בפרה וכן חזקת הגוף אומרת שהחמור מת לאחר החליפין והפרה שייכת לבעל החמור.

• המוכר בהמה לחברו ולאחר המכירה נמצאת טריפה:

○ באופן שהקונה שילם - המוכר לא צריך להחזיר לקונה את הכסף, משום שהמוכר מוחזק בכסף ויש למוכר חזקת הגוף שהבהמה נעשתה טריפה לאחר המכירה.

○ באופן שהקונה לא שילם - הקונה צריך לשלם על הבהמה, משום שיש למוכר חזקת הגוף שהבהמה נעשתה טריפה לאחר המכירה וחזקת הגוף מועילה להוציא ממון.

דף עז

◆ דיני בעל שיש בו מומים:

• באופן שיש לבעל מום של שחין - כופין את הבעל לגרש¹.

• באופן שיש לבעל מום של ריח רע או עבודה שיש בה ריח רע - כופין את הבעל לגרש².

• באופן שיש לבעל מום אחר:

○ באופן שהמומים היו לפני הקידושין והאשה ידעה מכך:

▪ לת"ק - לא כופין את הבעל להוציא משום שהאשה הסכימה.

▪ לרבן שמעון בן גמליאל - במומים גדולים (ניסמת עינו נקטעה ידו נשברה רגלו) כופין את הבעל להוציא, ובמומים קטנים לא כופין את הבעל להוציא³.

⊕ הערות ⊖

תוס' מקשה מדוע באופן שיש שני ספיקות הבעל צריך לשלם כתובה, והרי בכל ספק לחוד הבעל לא צריך לשלם כתובה, שהרי באופן שהמום נמצא בזמן האירוסין ויש ספק האם המום היה לפני האירוסין או לאחר האירוסין הבעל לא צריך לשלם כתובה, וכן באופן שהמום נמצא בזמן הנישואין והבעל הביא ראיה שהמום היה לפני האירוסין הבעל לא צריך לשלם, למרות שיש ספק האם הבעל מחל על המום כיון שנשא את האשה ובדק אותה. ותוס' מתרצים שהסיבה שחזקת הבעל עדיפה בשני האופנים הללו היא משום שיש חזקת ממון, אבל באופן שיש שני ספיקות יחד החזקת ממון לא יכולה לסייע לשניהם, ולכן הבעל צריך לשלם. ועוד תוס' מתרצים שבאופן שיש שני ספיקות הצד שיש לאשה כתובה חזק מהצד שאין לאשה כתובה, שהצד אין לאשה כתובה הוא רק באופן שהמום היה לפני האירוסין והבעל לא מחל, והצד שיש לאשה כתובה הוא בין באופן שהמום היה לאחר האירוסין ובין באופן שהמום היה לפני האירוסין והבעל מחל.

ג בדברי הגמ' מבואר שבאופן זה כופין את הבעל להוציא לטובת הבעל, משום שמוכה שחין התשמיש קשה לו. אבל באופן שהבעל והאשה רוצים לחיות עם עדים ולא להתייחד זה עם זה, לא כופין את הבעל לגרש.

ד בדברי המשנה מבואר שבאופן שבעל יש 'פוליסוס' (כלומר ריח מהחוטם או ריח מהפה) כופין את הבעל לגרש, וכן באופן שהבעל 'מקמין' (כלומר אוסף צואת כלבים או שיש לו בורסי קטן) או 'מצרף נחושתי' (מרדד נחושתי או חוצב נחושתי מהאדמה) או 'בורסי' כופין להוציא, משום שבעבודות אלו יש ריח רע.

ה הגמ' מבארת שהטעם של רבן שמעון בן גמליאל שבמומים גדולים כופין להוציא, משום שהאשה אומרת שהסיבה שהסכימה למומים אלו משום שחשבה שהיא יכולה להסתדר עם מומים אלו, ועכשיו רואה שאינו יכולה להסתדר עם מומים אלו.

תוס' מבאר שבאופן שיש מומים גדולים וכופין את הבעל לגרש, הבעל צריך לשלם כתובה. אמנם באופן שיש חשש שהאשה הערימה ונשאת לו בשביל להתגרש ולקבל כתובה, הבעל לא צריך לשלם כתובה.

- באופן שהמומים נהיו לאחר הקידושין:
- לרב יהודה - נחלקו ת"ק ורבן שמעון בן גמליאל כמו באופן שהמומים היו לפני הקידושין.
- לחי"א בר רב - כופין את הבעל להוציא.
- ◇ בעל שאומר 'איני זן ואיני מפרנס' - לרב יוציא ויתן כתובה, לשמואל כופין לזון.
- ◇ בעל שנשוי אשה שאסורה לו (כגון אלמנה לכה"ג) - כופין להוציא.
- ◇ הנושא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה:
 - לרב אסי - לא כופין להוציא.
 - לשמואל - לרב נחמן כופין בדברים להוציא, לרבי אבא כופין להוציא.

פרק שמיני

דף עח

- ◇ אשה שמכרה נכסי מלוג:
 - האם מותר לאשה למכור את הפירות בחייה ובאופן שהאשה מכרה האם המקח קיים:
 - 'נכסים הידועים לבעל':
 - באופן שהנכסים נפלו לפני האירוסין:
 - באופן שמכרה לפני האירוסין - יכולה למכור והמקח קיים.
 - באופן שמכרה לאחר האירוסין - יכולה למכור והמקח קיים.
 - באופן שמכרה לאחר הנישואין:
 - לרבן גמליאל - ראה הערה'.
 - לרבתינו בתוספתא - לא יכולה למכור ובאופן שמכרה המקח בטל.
 - באופן שהנכסים נפלו לאחר האירוסין לפני הנישואין:
 - באופן שמכרה לאחר האירוסין לפני הנישואין:
 - לבית שמאי - יכולה למכור והמקח קיים.
 - לבית הלל - לכתחילה לא תמכור ובאופן שמכרה המקח קיים'.
 - דעת 'חכמים לפני רבן גמליאל' - לא יכולה למכור ובאופן שמכרה המקח בטל'.
 - באופן שמכרה לאחר הנישואין:
 - לרבן גמליאל - ראה הערה'.

הערות

- 1 תוס' [ד"ה האשה] מדייקים בדברי רש"י שדין זה הוא כדין נכסים שנפלו באירוסין ומכרה לאחר הנישואין שיתבאר להלן הערה ט, ותוס' מסכימים לדברי רש"י.
- 2 ראה להלן הערה ט שיש הסוברים שלפי רבן גמליאל ב"ה מודים לב"ש שיכולה למכור והמקח קיים.
- 3 בדברי המשנה להלן [פ ב] מבואר שבית הלל מודים בשומרת יבם שנפלו לה נכסים שיכולה למכור והמקח קיים.
- 4 רש"י ותוס' סוברים שדברי 'חכמים לפני רבן גמליאל' נאמרו בנכסים שנפלו לפני האירוסין. אמנם תוס' מביאים שרש"י בכתב יד פירש פירוש נוסף, ולפי דבריו דברי 'חכמים לפני רבן גמליאל' נאמרו גם בנכסים שנפלו לפני האירוסין והתארכה, שלא יכולה למכור ובאופן שמכרה המקח בטל.
- 5 הגמ' מקשה סתירה בדת רבן גמליאל שבדברי המשנה מבואר שלכתחילה לא תמכור ובאופן שמכרה המקח קיים, ומאידך בדברי הברייתא מבואר שיכולה למכור והמקח קיים, ונחלקו האמוראים בישוב סתירה זו וכדלהלן.

○ לרבותינו בתוספתא - לא יכולה למכור ובאופן שמכרה המקח בטל.

▪ באופן שהנכסים נפלו לאחר הנישואין ומכרה לאחר הנישואין - לא יכולה למכור ובאופן שמכרה המקח בטל.

○ 'נכסים שאינם ידועים לבעל':

▪ לת"ק - הדין כמו נכסים הידועים לבעל.

▪ לרבי שמעון - באופן שהתבאר שבנכסים הידועים לבעל המקח בטל, בנכסים שאינם ידועים לבעל לכתחילה לא תמכור ובדיעבד המקח קיים.

• למי שייך הקרקע לאחר מיתת האשה - מעיקר הדין הקרקע שייכת ללוקח, אמנם באושר תקנו שהקרקע שייכת לבעל.

דף עט

◆ דיני שטר 'מברחת':

• אשה שהקנתה את נכסיה לאדם אחר בשביל להבריא את הנכסים מבעלה:

○ באופן שהקנתה את כל נכסיה - לא קנה המקבל מתנה את הנכסים^א.

○ באופן שהקנתה חלק מנכסיה - לרבנן קנה המקבל מתנה את הנכסים, לרבי שמעון בן גמליאל לא קנה המקבל מתנה את הנכסים.

• אדם שהקנה את נכסיו בשביל שהנכסים לא ישתעבדו - קנה המקבל מתנה^ב.

◆ זכות הבעל בפירות של נכסי מלוג:

• דיני נכסים שנפלו לאשה בירושה:

○ באופן שהאשה ירשה עבד צעיר או עץ צעיר - הבעל אוכל את הפירות והעץ נשאר של האשה.

○ באופן שהאשה ירשה עבד זקן או עץ זקן שנמצא בקרקע שלא שייכת לאשה - לרבנן מוכרים וקונים קרקע והבעל אוכל פירות, לרבי יהודה האשה יכולה לעכב שלא ימכרו ויקנו קרקע משום 'שבח בית אביה'.

○ באופן שהאשה ירשה עץ זקן שנמצא בקרקע ששייכת לאשה - האשה יכולה לעכב שלא ימכרו ויקנו קרקע משום 'שבח בית אביה'^ג.

○ באופן שהאשה ירשה כסף או פירות תלושים - קונים בהם קרקע והבעל אוכל פירות^ד.

✽ הערות ✽

רב זביד - לגירסת רש"י רב זביד מתרץ שרבן גמליאל סובר שיכולה למכור והמקח קיים, ולגירסת התוס' רב זביד מתרץ שרבן גמליאל סובר שלכתחילה לא תמכור ובאופן שמכרה המקח קיים.

רב פפא - נחלקו התנאים בדעת רבן גמליאל לרבי יהודה לכתחילה לא תמכור ובאופן שמכרה המקח קיים, ולרבי חנינא בן עקביא יכולה למכור והמקח קיים. ובדברי הגמ' מבואר שלפי הסוברים שבאופן שהנכסים נפלו באירוסין ומכרה בנישואין יכולה למכור והמקח קיים, כ"ש שבאופן שהנכסים נפלו באירוסין ומכרה באירוסין שיכולה למכור והמקח קיים, וע"כ שסוברים שלא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדין זה, אלא לכו"ע יכולה למכור והמקח קיים.

י נחלקו האמוראים מה הכוונה 'נכסים שאינם ידועים לבעל': לר' יוסי רבי חנינא הכוונה מטלטלים, לרבי יוחנן הכוונה נכסים שנפלו לאשה במדינת הים והבעל לא יודע מהם.

יא רש"י מבאר שהטעם שהמקבל מתנה לא קנה את הנכסים, משום שאנן סהדי' שהאשה לא התכוונה להקנות לו את הנכסים ולא השאירה לעצמה כלום. בדברי רש"י מבואר שמדובר באופן שהאשה אמרה לעדים שמקנה את הנכסים בשביל להבריא את הנכסים מבעלה, אמנם תוס' סוברים שמדובר גם באופן שהאשה לא אמרה לעדים כך, אלא היה 'גילוי מילתא בעלמא' שזה כוונת האשה, ואין בכך חסרון של 'דברים שבלב' כיון שברור שזה כוונת האשה. בדברי הגמ' מבואר שבאופן שהאשה הקנתה את הנכסים ללוקח נחשבים הנכסים כ'נכסים שאינם ידועים לבעל', ולכן לפי רבי שמעון לכתחילה לא תמכור ובדיעבד המקח קיים.

יב תוס' מבאר שהדין ב'שטר מברחת' שלא קונה המקבל מתנה, נאמר רק באופן שלמרות שהמקבל מתנה לא קונה מ"מ התקיים רצון האשה להבריא את הנכסים מהבעל, שהנכסים נעשו כ'נכסים שאינם ידועים' והאשה יכולה למכור את הנכסים, אבל באופן שאדם הקנה את נכסיו בשביל שהנכסים לא ישתעבדו, שאם המקבל מתנה לא יקנה לא יתקיים רצונו, אומרים שכוונתו שיקנה המקבל מתנה.

יג בדברי הגמ' מבואר שהסיבה שרבנן מודים באופן זה שהאשה יכולה לעכב משום 'שבח בית אביה', כיון שגם לאחר שימות העץ ישאר לאשה הקרקע. יד נחלקו התנאים באופן שהאשה ירשה עץ שיש עליו פירות מחוברים: לרבי מאיר שמים את הפירות וקונים בדמיהם קרקע והבעל אוכל פירות, ולרבנן הבעל

○ באופן שהאשה ירשה בגד - לרבי מאיר מוכרים את הבגד וקונים בדמיו קרקע והבעל אוכל פירות, ולרבנן הבעל משתמש בבגד עצמו^{טו}.

• דיני ולד של נכסי מלוג:

○ ולד שפחת מלוג - לרבנן הוולד שייך לאשה, ולחנניה בן אחי יאשיה הוולד שייך לבעל^{טז}.

○ ולג בהמת מלוג - הולד שייך לבעל^{יז}.

• 'פירות דאתו מעלמא' (כגון תשלום כפל) - הבעל אינו זכאי^{יח}.

• זכות הבעל בפירות לאחר גירושין:

○ פירות תלושים - שייכים לבעל.

○ פירות מחוברים - לרבי שמעון שייכים לאשה, לרבנן שייכים לבעל.

דף פ

◆ דיני בעל שהוציא הוצאות על נכסי אשתו:

• באשה גדולה:

○ באופן שהוציא ואכל - אינו מקבל את ההוצאות^{טז}.

○ באופן שהוציא ולא אכל:

▪ לאביי - באופן שהשבח יותר מההוצאה מקבל את ההוצאה בלי שבועה, ובאופן שההוצאה יתירה על השבח מקבל את ההוצאה בשבועה.

▪ לרבא - באופן שהשבח יותר מההוצאה מקבל ההוצאה בשבועה, ובאופן שההוצאה יתירה על השבח מקבל את השבח בשבועה.

• באשה קטנה - בין באופן שהוציא ולא אכל ובין באופן שהוציא ואכל מקבל כמו אריס, משום שאם לא יקבל כך לא יוציא הוצאות לטפל בנכסי האשה משום שחושש שתמאן.

◆ בעל שהוריד אריס לנכסי אשתו ואכל קימעא ואח"כ גירש:

• באופן שאם האריס לא היה עובד הבעל לא היה עובד - האשה צריכה לשלם לאריס כדין יורד שלא ברשות בשדה שעשויה ליטע.

⊕ הערות ⊕

אוכל את הפירות עצמם.

טו בדברי הגמ' מבואר שהטעם של רבנן שהבעל יכול להשתמש בבגד עצמו למרות שהבגד מתכלה, משום שישאר לאשה ה'שחקים' של הבגד.

בדברי הגמ' מבואר שנחלקו האמוראים ב'אבא ורדתא' (כלומר יער שחוטבים ממנו עצים) ו'פירא דכוורי' (כלומר חפירה שיש בה דגים) לחד מ"ד נחשב 'פירא' ולחד מ"ד נחשב 'קרנא', ונחלקו רש"י ותוס' בביאור המחלוקת: רש"י מבאר שנחלקו באופן שנפלו לאשה דברים אלו: למ"ד 'פירא' הבעל אוכל את הפירות, ולמ"ד 'קרנא' מוכרים וקונים בדמיהם קרקע (תוס' מביא בשם ר"ח פירוש להיפך שלמ"ד 'פירא' נחשב כמו פירות שמוכרים וקונים בדמיהם קרקע, ולמ"ד 'קרנא' הבעל אוכל פירות). אמנם תוס' חולקים על דברי רש"י וסובר שבאופן זה לא נחלקו האמוראים, אלא לכו"ע הבעל אוכל פירות, כמו שרבנן סוברים שבאופן שנפל לאשה בגד הבעל משתמש בבגד וישאר לאשה ה'שחקים' של הבגד. ולכן תוס' מבארים שנחלקו באופן שנפל לאשה בירושה כסף, והבעל והאשה רוצים לקנות בכסף דברים אלו: למ"ד 'פירא' אי אפשר לקנות דברים אלו כיון שלא נחשב שעושים פירות, ולמ"ד 'קרנא' אפשר לקנות דברים אלו כיון שנחשב דבר שעושה פירות.

טז בדברי הגמ' מבואר שהטעם של רבנן שהוולד שייך לאשה, כיון שאם הוולד יהיה שייך לבעל והשפחה תמות לא ישאר לאשה מהקרן כלום. והטעם של חנניה בן אחי יאשיה שהוולד שייך לבעל, כיון שסובר שלא חוששים למיתה^{יז}.

יז בדברי הגמ' מבואר שרבנן מודים שולד בהמת מלוג לבעל, כיון שגם באופן שהאם תמות ישאר לאשה העור של הבהמה.

יח בדברי הגמ' מבואר שבאופן שגנבו את ולד בהמת מלוג, למרות שהולד שייך לבעל מ"מ תשלום הכפל שייך לאשה, משום שהבעל לא זכאי בפירות דאתו מעלמא^{יח}. ותוס' מבאר שה"ה באופן שגנבו את הבהמת מלוג עצמה הכפל שייך לאשה, משום שהבעל לא זכאי בפירות דאתו מעלמא.

יט בדברי הגמ' מבואר שבאופן שהבעל אכל ב'דרך כבוד' נחלקו האמוראים בשיעור האכילה: לרבי אסי גרוגרת אחת, לרבי אבא אפילו 'שיגרא דתמרי' (גוש תמרים או תמרים שאינם טובים כל כך), והגמ' מסתפקת באופן שאכל 'חובצא דתמרי' (כלומר פסולת התמרים לאחר שעשו מהם שכו).^{יט}

בדברי הגמ' מבואר שבאופן שהבעל לא אכל ב'דרך כבוד' נחלקו האמוראים בשיעור האכילה: למ"ד אחד פירות בשווי דינר, ולמ"ד אחר פירות בשווי איסר.

• באופן שאם האריס לא היה עובד הבעל היה עובד - האשה לא צריכה לשלם לאריס².

◆ **דיני בעל שמכר את נכסי המלוג של האשה:**

- לאבוי - לא חל המכר שמא הלוקח יקלקל את הקרקע^א.
- לרבא - לא חל המכר, משום שרבנן תיקנו שיהיה 'רווח ביתא' ובאופן שימכור את הנכסים ויקבל את שוויים בפעם אחת לא יהיה 'רווח ביתא'^ב.

◆ **שומרת יבם שמתה:**

- נכסי צאן ברזל:
 - לרש"י - נחלקו האמוראים האם הנכסים בחזקת היבם או דלמא בחזקת האשה או דלמא יחלקו היבם והאשה.
 - לתוס' - לכו"ע בחזקת היבם.
- נכסי מלוג - לבית שמאי יחלקו היבם והאשה, ולבית הלל בחזקת האשה.
- כתובה - בחזקת היבם.

◆ **דיני כתובת שומרת יבם:**

- שיעבוד הכתובה:
 - באופן שיש נכסים לאח המת - נכסי המת משועבדים ונכסי היבם אינם משועבדים².
 - באופן שאין נכסים לאח המת - נכסי היבם משועבדים לכתובה³.
- דיני הנכסים של האח המת לאחר היבום:
 - קרקעות - משועבדים לכתובת האשה ולכן היבם לא יכול למכור⁴.
 - מטלטלים:
 - לרבי מאיר - משועבדים לכתובת האשה ולכן היבם לא יכול למכור⁵.
 - לרבנן - אינם משועבדים לכתובת האשה ולכן היבם יכול למכור, אמנם באופן שהיבמה תפסה מטלטלים בחיי היבם המטלטלים משועבדים לכתובת האשה ולכן היבם לא יכול למכור⁶.

⊕ **הערות** ⊕

כ הגמ' מבארת שהסיבה שהאשה לא צריכה לשלם לאריס, משום שאומרת לאריס שאם לא היה עובד הבעל היה עובד ולא היה מקבל כלום, שהרי באופן שהבעל הוציא הוצאות ואכל קימעה אינו מקבל את ההוצאות.

בדברי הגמ' מבואר שהנידון האם האשה צריכה לשלם לאריס, אבל הבעל לא צריך לשלם לאריס כלל, ותוס' מבאר שמדובר באופן שהאריס ידע שהשדה היא נכסי מלוג וירד על דעת שאם הבעל יגרש לא יקבל כלום.

כא רש"י מבאר שרק בלוקח יש חשש שיקלקל את הקרקע, כיון שאינו עתיד לקבל את גוף הקרקע, אבל הבעל שעתיד לרשת את גוף הקרקע באופן שהאשה תמות, אין חשש שיקלקל את הקרקע.

בדברי הגמ' שלפי אב"י באופן שהקרקע קרובה לעיר או באופן שהבעל עצמו אריס בשביל הלוקח חל המכר, משום שאין חשש שהלוקח יקלקל את הקרקע.

כב בדברי הגמ' מבואר שלפי רבא באופן שהבעל מכר את הנכסי מלוג ובכסף עושה עיסקא חל המכר, משום שיהיה 'רווח ביתא' מהעיסקא.

כג הגמ' [פב ב] מבארת שהסיבה שנכסי היבם אינם משועבדים משום ש'אשה הקנו לו מן השמים'.

כד הגמ' [פב ב] מבארת שהסיבה שבאופן שאין נכסים לאח המת נכסי היבם משועבדים, משום ש'לא תהא קלה בעיניו להוציאה'.

כה הגמ' מבארת שהסיבה שהיבם לא יכול למכור את הנכסים המשועבדים לכתובת האשה, משום שבאופן שיש נכסים לאח המת נכסי היבם אינם משועבדים, ובאופן שהיבם ימכור את הנכסים תצטרך האשה לטרוף מלקוחות. ורבנן תיקנו לא רק באופן שהיבם מכר את כל הנכסים, אלא גם באופן שמכר מקצת מהנכסים ושייר לאשה כדי כתובתה, משום שחוששים שהנכסים שנשארו ישתדפו.

בדברי הבריייתא [פא א] מבואר שיבם שרוצה למכור בנכסי אחיו: באופן שהוא ישראל מגרש את האשה ומחזירה וכתב לה כתובה ומשעבד בה את כל נכסיו, (שהרי הסיבה שיבם לא יכול למכור את הנכסים של האח המת, משום שבאופן שיש נכסים לאח המת נכסי היבם אינם משועבדים, ובאופן שהיבם ימכור את הנכסים תצטרך האשה לטרוף מלקוחות, אבל באופן שכתב לה כתובה ומשעבד בה את כל נכסיו יכול למכור את כל הנכסים). ובאופן שהיבם הוא כהן שאינו יכול להחזיר את גרושתו, צריך לפייס את האשה שתסכים לו למכור את הנכסים.

כו בדברי המשנה מבואר שבאופן שיש מטלטלים משועבדים לכתובת האשה, מוכרים את המטלטלים וקונים בהם קרקע, והקרקע משועבדת לכתובת האשה והפירות שייכים ליבם.

תוס' [פא ב ד"ה רבי] מבארים שדברי רבי מאיר שמטלטלים משועבדים לכתובת האשה, נאמרו רק באופן שגובים מהבעל (או מהיבם שעומד במקום הבעל) או מאדם שקיבל את נכסיו במתנת שכיב מרע, אבל באופן שגובים מהיורשים או ממקבל מתנה מטלטלים לא משועבדים לכתובה.

כז בדברי הגמ' [פא א] מבואר שרבנן מודים שפירות שמחזירים לקרקע משועבדים לכתובת האשה והיבם לא יכול למכור.